

Bijlage 3

Partners voor BRAK!

Maud Maartens

10 mei 2017

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Werven van partners	3
3. samenvatting intentieovereenkomsten	3
5. Onderzoek duurzame bouw door omgekeerde bouwkolom	5
6. Onderzoek landelijk/internationaal centrum klimaatbestendig bouwen en wonen aan de kust	5

1. Inleiding

Gemeente Velsen is initiatiefnemer van het kust informatiecentrum BRAK! IJmuiden. We willen als gemeente graag bijdragen aan de totstandkoming van dit centrum maar we willen het centrum niet zelf besturen en exploiteren. Het is noodzakelijk dat ook andere partijen het belang van dit nieuwe centrum in zien en samen met de gemeente willen werken aan de totstandkoming hiervan in een proces van co-creatie. Daarom is in de afgelopen twee jaar actief gezocht naar partners voor BRAK!

In dit rapport wordt beschreven welke acties ondernomen zijn en met welke partijen gesproken is. Dit heeft geleid tot een aantal intentieovereenkomsten, de inhoud hiervan wordt samengevat in dit rapport. Tel slotte worden twee samenwerkingen rond specifieke thema's beschreven namelijk duurzaam bouwen met hergebruikte materialen en een onderzoek naar de mogelijkheid van een (inter)nationale showcase voor waterveilig bouwen en wonen aan de kust.

2. Werven van partners

Om partners te interesseren mee te gaan doen in het Kust Informatie en Innovatie Centrum was een uitwerking en aanscherping nodig van het in 2014 door een adviseur van bureau Lysias uitgewerkte voorstel. Daarbij is meteen aansluiting gezocht bij de marketingclaim IJmuiden Rauw aan Zee. Door bureau IMA is het concept van het kustinformatiecentrum uitgewerkt en is de naam BRAK! IJmuiden voorgesteld. Dit concept is in het najaar van 2015 gepresenteerd en besproken met de raad en vervolgens aan potentiële partners in twee bijeenkomsten in december 2016. Deze presentaties leidden tot een reeks vervolg gesprekken met geïnteresseerde partijen.

In april 2016 is een bijeenkomst georganiseerd met de 6 meest geïnteresseerde gesprekspartners. Op dat moment lukte het nog niet om tot een afspraak over samenwerking in BRAK! te komen. Met name het programma van BRAK! werd nog te onduidelijk gevonden en een belangrijk element in het concept van BRAK! namelijk dat het ook een debatcentrum zou moeten zijn sloeg niet aan bij onze gesprekspartners. In twee denktanksessies en een sessie met experts is het programma van BRAK! uitgewerkt en aangescherpt. De focus wordt nu gelegd op "het grootste verhaal van Nederland: klimaatverandering en zeespiegelstijging, en hoe we hier mee om kunnen gaan" (klimaatadaptatie). Daarbij ligt het accent minder op debat en meer op participatie. Onze gesprekspartners zijn enthousiast over de gekozen invalshoek en de uitwerking daarvan.

Op basis van het meer uitgewerkte concept en programma is het gelukt om een aantal "founding fathers" te vinden die samen met de gemeente energie willen steken in het verder uitwerken van de plannen voor BRAK! De eerste stap die wordt gezet in de samenwerking is het ondertekenen van intentieovereenkomsten tussen de gemeente en deze partners. Deze intentieovereenkomsten bevatten gezamenlijke doelen voor BRAK! en te onderzoeken punten om wellicht te komen tot samenwerkingsovereenkomsten en deelname in een Stichting BRAK!.

3. Samenvatting intentieovereenkomsten

Het **Pieter Vermeulen Museum** is ons lokale Natuur en Milieu Educatie centrum en natuurmuseum. Zij gebruiken de collectie van opgezette dieren en schelpen bij wisselende thematentoonstellingen met daar bij aansluitende NME programma's. De gemeente wil graag dat het Pieter Vermeulen Museum op gaat in het nieuwe kust informatiecentrum BRAK!. Het Stichtingsbestuur van het Pieter Vermeulen Museum heeft belangstelling om mee te doen in BRAK! Maar overweegt om daarnaast het Pieter Vermeulen Museum te laten voort bestaan.

In de intentieovereenkomst (*nu nog niet zeker, bestuur vergadert 15 mei over voorstel gemeente*) wordt afgesproken om te onderzoeken welk deel van de collectie opgenomen kan worden in het nieuwe kust informatiecentrum, en of BRAK! Daarmee ook de museumstatus kan krijgen. Daarnaast wordt bekeken wat het programma van eisen wordt voor het gebouw van definitieve BRAK! en hoe de NME in het programma vorm kan krijgen

PBN is een bedrijf dat sportieve groepsactiviteiten organiseert, veelal voor groepen van bedrijven en instellingen. Teambuilding is een van hun specialiteiten. Zij exploiteren in IJmuiden aan Zee het paviljoen Nova Zembla met een klimtoren aan het Kennemer meer. Daarnaast exploiteren zij het fort-eiland in IJmuiden en een locatie in de Ardennen.

In de intentieovereenkomst wordt afgesproken om te onderzoeken welk gebruik PBN kan maken van de ruimten en voorzieningen in BRAK! en of daar een jaarlijkse vaste omzet voor BRAK! uit gegenereerd kan worden. Ook is afgesproken om samen te werken in tijdelijk BRAK! En dat het paviljoen van PBN in IJmuiden aan Zee tegen een gunstig tarief gebruikt kan worden voor activiteiten voor BRAK!

Natuurmonumenten is een van de partners in het Nationaal Landschap Zuid Kennemerland en heeft binnen dit Nationaal Landschap de taak om de informatie over en toegang tot het Natuurgebied vanuit IJmuiden te organiseren. Communicatie en educatie over natuur en natuurbescherming zijn belangrijk binnen de vereniging Natuurmonumenten. Ze besteden dan ook veel aandacht aan activiteiten voor en met kinderen onder de noemer Oerrrr.

In de intentieovereenkomst wordt afgesproken om samen een plan uit te werken voor een natuurspeeltuin bij BRAK! en om te onderzoeken of deze betaald kan worden door Natuurmonumenten. Ook wordt afgesproken om een informatiepunt in de vorm van een soort “groene VVV” uit te werken als onderdeel van BRAK! IJmuiden. Bovendien wordt bekeken of Natuurmonumenten een bijdrage kan leveren aan de NME programma’s in BRAK!

De **ontwikkende partners Kennemerstrand NV, Seaport Marina en KondorWessels Vastgoed** werken samen met de gemeente Velsen aan de gebiedsontwikkeling van IJmuiden aan Zee. Met hen wordt afgesproken dat aankoop van gronden voor de realisatie van BRAK! in de toekomst mogelijk is tegen een grondprijs voor maatschappelijke functies zoals de gemeente die hanteert. Daarnaast wordt onderzocht of deze partners een financiële bijdrage kunnen leveren aan de investering in het gebouw voor permanent BRAK! en/of in de exploitatie van BRAK! Verder is afgesproken nauw samen te werken in de fase van Placemaking waar tijdelijk BRAK! een integraal onderdeel van zal worden. Deze afspraken worden vastgelegd in de vorm van een brief in plaats van een intentieovereenkomst.

Arbode Maritiem is een bedrijf dat veiligheidstrainingen op zee verzorgt vanuit de jachthaven. Zij zijn gevestigd in een bedrijfspand bij de jachthaven. In de intentieovereenkomst wordt afgesproken om de mogelijkheden te verkennen voor een ruimte voor het trainingscentrum van Arbode in combinatie met BRAK. Daarnaast wordt een partnerschap nagestreefd voor de ontwikkeling en uitvoering van evenementen en het inhoudelijk programma van BRAK!. Mogelijke onderwerpen daarbij zijn veiligheid op zee en offshore windindustrie

KIMO is de vereniging van kustgemeenten in Nederland en België. Vanuit deze vereniging wordt gewerkt aan schone en goed toegankelijke stranden. Ook organiseren zij samen met de visserijsector het project “Fishing for Litter”. Publieksvoorlichting is een belangrijk deel van de activiteiten van KIMO. In de intentieovereenkomst wordt afgesproken om expertise en netwerk te delen. Ook streven we naar het gezamenlijk organiseren van een tentoonstelling in tijdelijk BRAK!

5. Onderzoek duurzame bouw door omgekeerde bouwkolom

Een belangrijk thema binnen BRAK! is klimaatverandering en klimaatadaptatie. Daarom is het logisch dat het gebouw voor BRAK! zelf klimaat neutraal en duurzaam wordt. Het bouwen met hergebruik van materialen is hiervoor een goede mogelijkheid. De werkwijze is dan omgekeerd ten opzichte van wat nu meestal gebeurt: eerst wordt onderzocht welke materialen beschikbaar zijn en vervolgens wordt daarmee een ontwerp gemaakt. Dit wordt aangeduid met de term omgekeerde bouwkolom.

In gesprekken met mogelijke partners is deze werkwijze aan de orde gekomen en blijkt dat op dit thema samenwerking mogelijk is. Partijen PWN (drinkwaterbedrijf), HVC (huisvuilcentrale) en Tata Steel (hoogovens) kunnen mogelijk materiaal leveren en zijn zelf ook bezig om deze nieuwe bouwwijze te onderzoeken. Met hen en wellicht met nog meer partijen kan onderzocht worden hoe BRAK! gebouwd kan worden met hergebruik van materialen die deze partners kunnen aanleveren.

6. Onderzoek landelijk/internationaal centrum klimaatbestendig bouwen en wonen aan de kust

In een workshop met directies van Hoogheemraadschappen Rijnland en Hollands Noorderkwartier, onderzoeksinstituten Wageningen Marine Research en Deltares, de ontwikkelende partners van IJmuiden aan Zee en gemeente Velsen is afgesproken om te onderzoeken of IJmuiden aan Zee een (inter)nationale showcase kan worden voor bouwen en wonen aan de kust. Building with nature is daarbij het uitgangspunt. Het idee is dat Nederland hier kan laten zien hoe wij ons aanpassen aan de stijgende zeespiegel en hoe wij, zelfs buitendijks, op zo'n manier kunnen bouwen en wonen dat dit ook op lange termijn veilig en aantrekkelijk is.

Dit is een ambitieus plan waarvoor ook enthousiasme nodig is van partijen als Rijkswaterstaat en ministeries. Om deze ambities te kunnen realiseren is een top down benadering nodig en het zal de nodige tijd kosten voordat duidelijk is of dit gerealiseerd kan worden. Afgesproken is om dit onderzoek te starten en tegelijkertijd bottom up te beginnen met Placemaking en tijdelijk BRAK en met uitwerking van het ontwikkelplan voor de gebiedsontwikkeling IJmuiden aan Zee.

De place making zou zich kunnen ontwikkelen tot een living lab voor onderzoek naar bouwen met gebruik making van de natuurlijke processen om waterveilig wonen en recreëren in dit gebied te realiseren. Daarbij kan BRAK! als kustinformatiecentrum met als speerpunt klimaatverandering en klimaatadaptatie een belangrijke rol spelen om een breed publiek te betrekken bij de ontwikkelingen.